

Isteka vsek dan razen ne-
delje in praznikov.

Industrially except Sundays
and Holidays.

PROŠVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETTO—YEAR XII.

Cena lista
je \$6.00
Entered as second-class matter January 22, 1918, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., sreda, 30. aprila (April 30) 1919.

Subscription \$4.00
Yearly

Uredniški in upravniki pro-
stor: 2657 S. Lawndale av.

Office of publication:
2657 So. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4635.

I and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 5, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 16, 1918.

VESENKI SEKTAŠI NA- SPRUTNIKI HIGIJENE.

V ALABAMI SE MORAO O-
TROCI PODVRECI ZDRAV-
NIKI PREISKAVI.

Nazadnjakom se zdi taka preiska-
va odveč.

Birmingham, Ala. — Splošna vojaška dolžnost je pokazala v jasni luci, da mnogo fantov ni bilo sposobnih za vojaško službo, ker je bila v njih mladih letih higijena zanemarjena. Dokazi so bili tako preprivečvalni, da so strokovnjaki takrat izjavili, da se mora nekaj storiti, če ne nočešmo, da bo nekega dne zrastel rod brez moči in mladinskega življenjskega ognja. Taka pripravila so vplivala na zakonodajcev v državnih legislaturah, da so sprejeli postave, po katerih so šoloobvezni otroci podvrženi zdravniški preiskavi in če so starši siromašni, da država skrbti za zdravje otrok.

Zakon države Alabama pooblašča zdravstveni svet, da uvede tako zdravniško preiskavo v interesu zdravja otrok, kadar se mu zdi potrebno. Pri taki preiskavi se mu ni treba ozirati na žeje staršev in šolskih oblasti.

Državni zdravstveni svet je odredil tako preiskavo v tem mesecu. Starši otrok, pripadajoči k verskim sektam, ki zametujejo zdravniško pomoč in verjamejo, da molitev več izda, če je človek bolan, kot zdravniška veda, seveda nasprotujejo taki preiskavi.

Pričeli so poizvedovati, če ima po postavah res državni zdravstveni odbor pravico odrediti zdravniško preiskavo za šoloobvezni otroki, ne da bi imeli starše za dovoljenje. Nekateri bogatimi, ki se v takih zadehah ravnotako faničnici, kot njih manj premožni verski "bratje," so se obrnili celo do svojih advokatov za svet, kaj jim je storiti. Drugi so se obrnili na šolskega superintendenta dr. J. H. Phillipsa za pojasnilo. Tem je šolski superintendent odgovoril, da državni zdravstveni svet lahko uvede tako preiskavo, kadar se mu zdi potrebna, da varuje blagostan otrok.

Chicago, Ill. — V Chicagu prične zdravstveni teden dne četrtega maja. Vsakdo naj v tem tednu posnaši vse okoli svoje hišice, seže smeti in druge odpadke. V šolah bodo učitelji in zdravniki predavaljati otrokom o važnosti čistote za človeško zdravje. Od tega dne bodo nadzorniki bolj strogo pazili, da ne bo prihajal iz dimnikov gost črn dim, ki je posledica nepazne kurjave z mehkim premogom. Vsakdo bo kaznovan z denarno globo, ki bo začenša, da prihaja gost dim iz nujovega dimnika. Trdega premoga je zdaj dosti na trgu in kupi ga lahko vsakdo, ki ne zna kuriti z mehkim premogom.

Aurora, Ill. — Mestni svet je z enajstimi proti trem glasovom sklenil, da se ne uvede obvezno cepljenje osepnic za šolske učitelje in šolarje. Na seji so bili navzoči štirje zdravniki državnega zdravstvenega sveta, ki se pa niso udeležili razprav. J. E. Zahn, zastopnik vrhovnega državnega pravnika, se je tudi udeležil seje in je po končani seji izjavil, da ne podvzame sedaj nobenih korakov, če položaj ne postane bolj nevaren.

Jefferson City, Missouri. — Legislaturna zbornica je sprejela postavo, ki določa, da državna medicinska fakulteta nadzoruje zdravje šolskih otrok. Po tej postavi se mora vsakemu novorjenčku vbrizgniti v oči razkužljiva tekočina.

IZGUBLJENI OTROCI NAJDE-
NI.

Finlayson, Minn. — Tri otroke Peter Kalmusa so našli po 48-ur- nem iskanju. Otroke so v sumi napadli volkovi, ki jih je odgnal njih pes.

FARMARJI IN NA- RAŠCAJOČ DOHOD- NINSKI DAVEK.

SEDAJNI DAVONI SISTEM SE
ZDI FARMARJEM KRIVIČEN.

Zemljivoščni špekulantje plačujejo v primeri s farmarji malo davka.

Washington, D. C. — Farmarska organizacija za dosegovanje narašcajega dohodinskega zemljivoščnega davka je poslala spomenico Wm. H. Haysu, predsedniku odbora republikanske stranke, in Homer Cummingsu, predsedniku odbora demokratične stranke, v katerih jih najprvo opozarja na profitarski in lakomni hišni posestniki v velikih mestih, in nato oponima obe starci politični stranki, da je čas, da se spremeni davni sistem, ki omogočuje špekulacije z zemljivošči.

Farmarji izjavljajo v spomeniku, da je špekulacija z zemljivošči največ kriva, da se draže živila, da je veliko delavcev brez dela in da se množe farmarski najemniki. Spomeneca pravi, da se farmarji pridružijo tistim, ki morajo živeti od svoje meze, to je delavcem. Prišli so do spoznanja, da so njih interesi skoraj identični z delavskimi.

Farmarji povdarjajo, da so v vojnem času nekateri silno oboteli, delavcem in farmarjem, ki so delali za fronto, da je vojna končala z zmago za Združene države in zaveznike, so pa ostale prazne roke in žljubi na njih.

Po sedanjem davnem sistemu plačujejo farmar davek od svojih poslopij na farmi, od zemljivošča, ki je v prizadetu dobro, da mu rabi, naobratno pa plačuje zemljivoščni špekulant prav malo davka od svoje zemljivoščne posesti, čeprav je svet izredno rodoviten. Ta sistem omogoči špekulantu, da drži svet pred odtrga in čaka, da so farmarji okoli njegovega neobdelanega sveta s pridnim delom povisili zemljivoščno vrednost, da postavi svoj svet na trg. Razlika je ta, da je moral farmar plačevati v primeri s špekulantom visok davek, koristi je pa imel le špekulant, ker je svoj svet prodal po visoki ceni. Farmarji vse ditega zahtevajo, da se svet klasificira po vrednosti in tudi po tej vrednosti obdavči. Če se to zgodii, bodo morali zemljivoščni špekulantje obdelati svet, ali ga postaviti na trg.

Mnogo farmarjev bi danes kupilo svet, če ne bi bil previšok v ceni. Sedanji davni sistem pomaga direktno dražiti svet in zato zahtevajo farmarji od obeh strank, da se izrečeta za odpravo sedanjega dvignega sistema, ki se nadomesti z narašcajnim zemljivoščnim davkom.

Kaj storita starci stranki? Ostali bosta najbrž pri starem sistemu, kajti v obeh strankah je še toliko starci, ki se krečivo oprimljajo vsega, kar je staro, da bodo zmagle nad mladimi, ki pride na dnevni red na njih konvencijah reforma zemljivoščnega davka. Farmarjem ne bo preostalo drugač, kot da se zdržijo z delave, če hočejo, da bodo njih koristi zavarovane, kajti tisti, ki zastopajo interese velikih industrijskih družb, zemljivoščnih špekulantov in bankirjev, ne morajo reprezentirati koristi farmarjev in delavcev.

TOLOVAJ JE NEVARNO OB-
STRELIL DVA BRATA.

Chicago, Ill. — Brata Thomas in Raymond Dwyer, ki imata salun na Eden in trideseti cesti, ležita nevarno obstreliena v bolnišnici. Brata sta se nahajala v svojem salunu, ko sta nenadoma vstopila dva zamorska tolovajci in sta pričela strelijeti. Pive in gostje so se vrgli hitro na tla, brata sta pa bila malo kasna in zadeba sta bila od krogel, ki so frélate okoli kakor na bojišču.

Timothy Kelley je točaj v M. Kennedyevem salunu. Stal je za točajsko mizo, ko je neki petindvajsetletni mladenič potegnil samokres. Kellyju ni bilo to všeč in sel je okoli točajske mize, da mu vzame samokres. Mladenič ga je videl prihajati in ustrelil je dvakrat, ne da bi spregovoril besedico. Kelley je padel smrtno zaled v sreč na tla. Morilee je poginil.

TISKARNA DNEVNICA JE
POSTALA PLEN OGNJA.

Norfolk, Va. — Ogenj je vpremljeno dnevnika "Norfolk Ledger Dispatcha." Skodo cenijo na dve sto tisoč dolarjev.

Skrat zanesljivo se tisti zavedajo, kdo so priredili to molitev, da nima Bog popolnoma nič opraviti s tem, komu pripade Daneig.

Skrajni čas je, da se s takimi blasfemijami preneha, ki nimajo drugega namena, kot da služijo gotovim političarjem za pridobivanje neuke ljudske mase.

USODA TANGERJA ŠE NI ODLOČENA.

ALI PRIDE POD ŠPANSKO,
FRANCOSKO ALI MED-
NARODNO KONTROLU?

To delikatno vprašanje reži mirovna konferenca.

Tanger, Maroko. — Tangerčani si belli svoje glave, čim bolj se bliža čas, ko se odloči njih usoda, če pride Tanger pod špansko, francosko ali mednarodno oblast. To so sedaj pereča vprašanja, ki so stara, ali sedaj so prišla s takoj na dan, da jih je treba rešiti. Špansko in francosko časopisje razpravlja na široko o teh perenih vprašanjih. Odgovorni ministri delajo komentarje k tem vprašanjem.

Če je bil tangerski pas mednaroden v začetku vojne, zakaj se mesto, ko je vojna končana, ne vrne v stare razmere? Če bi ljudje, ki se poslužujejo besed "mednarodna kontrola," bolj jasno izrazili, kako tolmačijo besedo "mednaroden," bi bila situacija bolj razumljiva. Če pride Tanger pod mednarodno oblast, tedaj to ne pomeni, da bo sultan prisel ob vso oblast. Resnica je, če bi ne bila izbruhnila vojna, da bi bila že pogodba med Anglijo, Francijo in Španijo podpisana. Dokument je čkal na podpis, ko je izbruhnila vojna, podpisana pa ni. Pogodba morejo dobiti načrtovanje.

Berlin, 29. apr. — Vodnik je bil v začetku vojne, zakaj se mesto, ko je vojna končana, ne vrne v stare razmere? Če bi ljudje, ki se poslužujejo besed "mednarodna kontrola," bolj jasno izrazili, kako tolmačijo besedo "mednaroden," bi bila situacija bolj razumljiva. Če pride Tanger pod mednarodno oblast, tedaj to ne pomeni, da bo sultan prisel ob vso oblast. Resnica je, če bi ne bila izbruhnila vojna, da bi bila že pogodba med Anglijo, Francijo in Španijo podpisana. Dokument je čkal na podpis, ko je izbruhnila vojna, podpisana pa ni. Pogodba morejo dobiti načrtovanje.

Helsingfors, 29. apr. — V Olo-
necu, 110 milij severovzhodno
od Petrograda, so finske hele čete

predvole obkrožajo Monakovo in

preteko bo še nekaj dni predno

se izvrši splošni napad na post-

janke sovjetske vlade.

Cursiki so večkrat poročali, da je Španija v vojnem času skušala večkrat od Francije dobiti koncesije v Maroku za svojo nevtralnost. V političnih krogih govorijo, da je Francija mogoče tudi kaj objuhila.

V koliko je bila Španija nevtralna v španskem Maroku, o tem govorijo francoski departement za tajno službo. Ta departement lahko pove natančno, kako velike so bile vse, ki jih je mesečno prejel glavni vodja rebelov v francoskem Maroku. Znano mu je, kako je prihajala municija iz Španije in kako je bila prepeljana v Ceuto in dalje, dokler ni dosegla določenega mesta. Španija pravi, da Tanger leži pred njenim pravom in radi tega pripada nji.

Francija seveda prihaja s svojimi dokazi, da gre Tanger Francoski. Francoski pravijo, posebno Raymond Lerouge, da mora biti prek Maroka samo en protekto in ne dva.

Kako mirovna konferenca reši maročansko vprašanje, je danes še uganika. Rešiti ga bo morala, o tem ni dvoma, toda tako, da bodo vse prizadete stranke zadovoljene, je pa danes ravno tako nejasno, kot je bilo, ko se je sesla mirovna konferenca.

Kako mirovna konferenca reši maročansko vprašanje, je danes še uganika. Rešiti ga bo morala, o tem ni dvoma, toda tako, da bodo vse prizadete stranke zadovoljene, je pa danes ravno tako nejasno, kot je bilo, ko se je sesla mirovna konferenca.

TOLOVAJ JE NEVARNO OB-
STRELIL DVA BRATA.

Chicago, Ill. — Brata Thomas in Raymond Dwyer, ki imata salun na Eden in trideseti cesti, ležita nevarno obstreliena v bolnišnici. Brata sta se nahajala v svojem salunu, ko sta nenadoma vstopila dva zamorska tolovajci in mu ukazala, naj dvigne roki kviko. Najprvo je mlajši bandit vsej njujem enajst doljarjev, potem sta ga pa bandita prisili, da njima je pokazal, kje je denar in zadolžnice svobode. Po izvršenem rodu sta se bandita vladljivo poslovila in zahvalila za plen.

DETROIT SE PRIPRAVLJA ZA
SVETOVNO RAZSTAVO.

Detroit, Mich. — Župan James Couzens naznanja, da so bili podvzeti preliminarni koraki za prireditev svetovne razstave v Detroitu, ki jo midijo obdržati pod imenom mirovna razstava v letu 1922 ali 1923.

Po izjavi župana je Charles Schwab svetoval, da se takoj organizira v ta namen korporacija. Zemljivošči, ki bo služilo za razstavo, je baje že izbrano.

TISKARNA DNEVNICA JE
POSTALA PLEN OGNJA.

Norfolk, Va. — Ogenj je vpremljeno dnevnika "Norfolk Ledger Dispatcha." Skodo cenijo na dve sto tisoč dolarjev.

Skrajni čas je, da se s takimi blasfemijami preneha, ki nimajo drugega namena, kot da služijo gotovim političarjem za pridobivanje neuke ljudske mase.

Kupite bonde smage!

AMERIČANI SE PRI- PRAVLJAJO NA OD- HOD IZ RUSIJE.

OBLEGANJE MONAKOVA ŠE
VEDNO TRAJA.

Upor na Ogrskem je bil zadušen.

Arhangelsk, 27. apr. — Ameriške čete, enota za enoto zapuščajo bojno fronto in odhajajo v središča, kjer so v teku priprave za odhod iz Rusije. Čete odričajo proti pristaniščem, kakor hitro bodo odprtia za plovbo.

Ameriške čete bodo nadomeščene, kolikor je mogoče z domačimi, ruskiimi četami, ki se zdaj vežbajo pod vodstvom ameriških in britiških četnikov velike protiitalijanske demonstracije. Porodčevalci se pritožujejo, da so se Italijani v Svetu obrnili na poslovnikov in generali.

Pariz, 29. apr. — Po poznejih informacijah japonsko teritorijalno vprašanje še čaka na rešitev in velika trojica se danes bavi z japonskimi zahtevami za aneksijo Santunga in Kia-Cava. Baron Makino in Čuda sta danes predpoldne konferirala z Wilsonom predno je trojica prilejela sejo.

Daije se poroča, da so Japonci umaknili zahtevo za plenarsko enakopravnost na včerajšnji plenarski seji, zato da bodo dobili davnice kongresne koncesije.

Pariz, 29. apr. — Po poznejih informacijah japonsko teritorijalno vprašanje še čaka na rešitev in velika trojica se danes bavi z japonskimi zahtevami za aneksijo Santunga in Kia-Cava. Baron Makino in Čuda sta danes predpoldne konferirala z Wilsonom predno je trojica prilejela sejo.

Pariz, 29

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglašev po dogovoru. Rokopis se ne vrati.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oklepjanju n. pr. (April 15-19) poleg vasega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevnem poteka naročnina. Ponovite jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

ŽELJE NAZADNJAŠKEGA PODJETNIKA.

John H. Kirby, predsednik organizacije lesnih podjetnikov, poznane v javnosti pod imenom "Lumbermen's Association", je govoril pred organizacijo Illinoiskih tovarnarjev "Illinois Manufacturer's Costs Association". Zborovanje se je vršilo v zlati dvorani Kongresnega hotela.

Odlomke njegova govoora je prinesel dnevnik "Chicago Tribune." Če sodimo Kirbyja po teh odlomkih iz njegovega govoora, pride do zaključka, da spada "mr." Kirby med največje nazadnjake v Združenih državah, če ne na vsem svetu.

Priporočil je, da se organizirajo kukluksklanovci, ki bodo morili odbornike in člane delavskih strokovnih organizacij. Po njegovem načrtu naj se zatre boljševizem na ta način, da se organizirajo podjetniki, ki se ponoči maskirajo, da napadejo svoje nasprotnike, člane strokovnih delavskih organizacij.

Delavske organizacije so postala močne in po mnenju Kirbyja je zdaj treba organizirati čete ljudi, ki ne dajo počenega centra za obstoječe postave, da more organizirane delavce. Kirby je seveda tudi velik nasprotnik postav za varstvo otrok. Njemu je sploh vsaka postava, ki varuje delavce, trn v peti. Misil je, da se nahaja pred svojimi podjetniškimi tovariši na jugu, ko je rekel: "Po vojni (v mislih je imel državljanško vojno) smo organizirali na jugu Ku Klux Klan, da odpravimo ljudi s potnimi torbami, in treba je, da se organiziramo, da odpravimo sedaj potniško torbarstvo.

Kakšen bo rezultat v teh dneh boljševiške propagande, nepokoja in nemira? Ali naj se ne posvetujemo in obvarujemo?

"Vi biznismani ste skušali pobijati to tendenco. Ali ste imeli uspeh? Kdo kontrolira vlado dandanes? To je razred, ki se posluži mesto velikega državnega pečata uniske znamke.

"Diktacija je od "Ameriške delavske federacije" — "Ameriška delavska federacija" ima parlamentarne zaklanske v Washingtonu. Vaši zastopniki gredo v Washington in če se ne pokore poveljem "Ameriške delavske federacije," jih preženejo z zemeljske površine."

Tako je govoril ta nazadnjak po poročilu dnevnika "Chicago Tribune", ki je pa mogoče še marsikatero mastno grožnjo zamolčal.

Če b' kateri delavec tako govoril o podjetnikih in priporočal organizacije ljudi, ki ne dajo piškavega oreha za obstoječe postave, bi vse časopisje, ki zagovarja privatne interese hkrat zakričalo, da so delavci navadni morilci. Tako pa iščemo zaman grajalnih besed, v listih privatnih interesov, ki obsojajo tako preprosta priporočila in so morda na mestu v tolovaškem brlogu.

Besede Kirbyja pa dokazujejo, kakšno sovraštvo do delavcev nosijo nekateri podjetniki v svojem srcu in da so pri volji izvršiti protizakonita dejanja, če morejo na ta način uničiti delavske strokovne organizacije. Predzrost in nesramnost nekaterih podjetnikov presegata že vse meje.

Ku Klux Klan se je na jugu imenovala organizacija po državljanški vojni, ki je napadala z orožjem svoje nasprotnike. Včasi jih je pretepla, včasi pomorila ali pa polvaljala po smoli in kurjem perju. Tako organizacijo priporoča "mr." Kirby, podjetnik iz južnih držav, proti "Ameriški delavski federaciji". Taka priporočila pa govorje, da nekateri podjetniki že komaj čakajo, da delavci izvrše kakšno nespametno dejanje, da lahko z vso silo udarijo po njih in tako uničijo večletno organizatorično delo.

Kaj bi se zgodilo, če bi kateri delavski voditelj priporočil delavcem, naj organizirajo kukluksklanove, da napadajo podjetnike? Aretirali bi jih takoj.

Tako govore dejstva!

In ta dejstva tudi govore, da je skrajni čas, da se delavstvo organizira politično, če hoče izruvati strupeno želo podjetnikom a la Kirby, ki priporočajo brutalna in nepoštovna sredstva, da se uničijo delavske organizacije.

Čudne grožnje. — Iz Pariza prihajajo vesti, da italijanski državniki groze, da sklenejo z Nemčijo in Avstrijo separatno mirovno pogodbo, če ne dobe toliko jugoslovenskega ozemlja kot ga žahtevajo.

Predsednik Wilson jim je že povedal v svoji izjavi, da Avstro-Ogrske ni več, torej ne morejo sklepati z njo mirovne pogodbe.

Kaj pa Nemčija?

Sedanja Nemčija si bo stokrat premislila, da sklene pogodbo z italijanskimi imperialisti, kajti za sabo ima skušnje, koliko so vredne take pogodbe.

Če misljijo italijanski imperialisti s takimi grožnjami zastrašiti Francijo, Veliko Britanijo in Združene države, se motijo, ker napravijo ravnotak vtis kot izjava mladega italijanskega lajtnanta, ki je grozil, da se bodo italijanski vojaki bojevali do zadnjega moža proti vsemu svetu.

K položaju v Rusiji.

Socialni revolucionarji so se pričuli komunistom.

Moskva, 15. apr. — (Poroča Frazier Hunt.) Katera druga vladajo naj nadomesti sovjetsko? To vprašanje sem zastavil velikemu številu Rusov. Nevarno je to vprašanje in dobil sem različne odgovore. Tri četrtnine odgovorov se strinjajo v načelu s sledеčim: Ako bo sovjetska vladva s silo strmolagljivana, tedaj pride doba kaosa in terorizma, kakšnega še ni videl svet. Nato morda pride skrajno nazadnjaška figura — Kolčak ali Denikin — in nato nova revolucija in končno kakšna pametna vladva.

V notranjosti sovjetske Rusije je ni danes organizirane skupine, ki bi bila sposobna vzeti sovjetsko vladovo; verjetno tudi ni, če bi najmočnejša protiboljševiška sila, ki se zbira okrog Kolčaka v Sibiriji, mogla obstati na krmilu brez vezniške podpore.

V sovjetski Rusiji so se zadnje čase zgodile velike izpreamembre. Ljudje, ki so še pred kratkim sovražili komuniste, skomizgavajo danes z ramami in pravijo, da nameno nove revolucije je bolj potrebna evolucija sedanje revolucije. Ljudje, katerih se ni še nikdar prijel radikalizem, so zdaj prepričani, da stara Rusija se ne povrne nikdar več in da je treba ohraniti, kar je revolucija prinesla najboljšega, namreč destrukcijo starih parazitov, gnilega čarskega dvora in aristokracije. Ti ljudje nočejo, da bi Rusija izgubila sadove revolucije in čeprav niso boljševiki niti nobeni radikalci, se boje, da ne bi prišla reakcija in oropala novo Rusijo pridobitev, ki so bile tako draga plačane.

"Evolucija revolucije" je fraza, ki je danes v glavnem na jeziku tisočerih Rusov. Spoznali so, da velike izpreamembe in kompromisi, ki se gode pri vladu in v boljševiški republiki, so samo začetki tega, kar še pride.

Medtem je pa vstal v Rusiji velik val patriotskega. Zavezniški svet se je zahvalil, da je brez števila Rusov, ki so bili prej veliki nasprotniki boljševikov, danes na strani centralne sovjetske vlade deloma zato, ker stoje na na stališču, da naj Rusija sama reši svoje notranje zadeve, a deloma zato, ker se boje, da bi zavezniški prinesli v deželo še večji kaos in veliko reakcijo, ako bi se jim posrečilo zrušiti sovjet. Ako so torej ti ljudje vprašajo: "Kdo bo, ako ne bodo boljševiki?" — je njihov odgovor, da je treba predvsem obvarovati revolucijo.

To mišljenje je zdaj splošno v sovjetski Rusiji. To se ne pomeni, da je treba obvarovati boljševiško revolucijo in boljševiško stranko; temveč rusko revolucijo — celotno, ogromno revolto proti starim razmeram v Rusiji.

Danes sem govoril z najodličnejšim ruskim tehnikom, ki je bil nedolgo tega izpuščen iz zapora. Rekel je:

"V interesu moje domovine je, da služim boljševiški vladu. Ne pomaga nič, da li se nam dopadejo boljševiki ali ne, da li jih odobravamo ali ne, fakt je, da so oni edina vladva v oblasti v Rusiji. Ako hočemo rešiti Rusijo in jo prenoviti, tedaj morajo vsi intelligentni in sposobni Rusi prenehati z notranjimi boji in delovati za dobrobit Rusije. Boljševiška vladva je nezmožna za moj razred, ali edina ta vladva nudi priložnost za ponovno zgraditev Rusije. Ako pa dejajo boljševiki, pride kaos in reakcija in stvar, za katero smo trpeli in za katero so nebrojni ljudje umrli, bo izgubljena. Pred par mesecih, ko je pretela nevarnost

tuje invazije v Petrogradu, je skupina jetnikov pripravila petnajst na boljševike, da jih naj upste boriti se za obrambo Petrograda. Revolucija ne sme biti zastopljena."

Enake besede sem slišal iz mnogih drugih. Pred kratkim sem segoval s sinom nekega hivškega bankirja iz Mosteve. Dokler je bil njegov oče bankir, je bil sin naveden potepin. Danes pa dela v ovarni in pravi, da je prvič v vojeni življenu srečen. Dejal je: "Hvala Bogu, da se je Rusija iznebila parazitov, ki niso hoteli delati."

Takih, kot je ta bankirjev sin, ki niso imeli časa ni sredstev, da bi bili pohegnili na tuje, ko je izbruhnila boljševiška revolucija, je na tisoče. Precej časa so evilih v skripih, ali danes delajo in pravijo, da so zadovoljni. Se več: naučili so se spoznati revolucijo in pravno rodoljubje. Pred dvema mesecema sem slišal nekega protiboljševika v Arhangelsku, ki je rekel: "Ako bodo zavezniški še nadalje podpirali reketonarne elemente in nadaljevali vojno proti sovjetski vladvi, bodo dosegli to, da se bodo zbrnili radikalci, ki so danes nasprotni boljševikom, pridružili sovjetu v svrhu, da obvarujejo revolucijo."

Ravno to se je zgodilo. Vodilji socialnorevolucionarne stranke s predsednikom razbiti ustavljene skupščine vred so pričeli podpirati boljševike. Drugi, ki niso bili nikdar radikalni, so v splošnem sproti zavezniški intervencijsi in poverjajo, da je Rusija dovolj velika, da lahko sama uredi svoje zadeve. Mnogi med njimi še danes ljutijo črtijo boljševike, ali kljub temu so nekako ponosni na sovjetsko vladovo, ki je pokazala toliko sposobnosti, da se vzle opoziciji vsega sveta še vedno vzdržuje na krmilu.

Ako pride v Rusiji nova centralna vladva, tedaj je treba razumeti, kaj bo poddedovala od sedanje vlade. Dežela je razbita in ljudstvo je lačno in nezadovoljno, ali obenem je prepojeno z revolucionarnim duhom tako globoko, da nobena druga kakor radikalna vladva se bi mogla vzdržati na površini. Delavec v ruskih mestih vedo, kako je treba revoltirati in rebelirati bodo proti vsaki vladvi, ki jim ne bo po volji. Ruski delavec ni več zadovoljen samo z dobro plačo in dragim komfortom; on hoče danes vladati, imeti hoče delež pri upravi industrije, kjer je vstopil. Kmetje tudi hoče svoje Zemlje, ki jim je bila obljubljena, mora biti njihova. Vlada, ki jim tegata ne bo dala, bo imela revolucijo kmetov.

Delavec z belim ovratnikom, ki opravlja duševno delo, bo tudi imel svoje pravice in svojo nagrado.

Ta delavec se danes bojuje za svoj delež in dolbil ga bo. Bodoča vladva pa naj bo kakšnakoli, bo moralna zadovoljiti delavca v tovarni, delavca z belim ovratnikom in kmetom. Sedanja sovjetska vladva ve to in zato prihajajo kompromisi. Boljševiki bodo sprejeli celo vrsto kompromisov z buržoazijskimi ene stvari — ustavljene skupščine ne bodo nikdar sklicali. Boljševiki so pripravljeni iti nazaj, absorbirati vse, toda pričnali ne bodo nikdar, da njihova vladva ni prava, edina in odločna vladva ruske republike. Odprto pravijo, da zdaj še ni čas za volitve, toda svet naj jim da saj šest mesecov miru, da bodo mogli ponoviti vse svoje eneržije zgradbi novega ekonomskega sistema in potem bo drugače. Tedaj bodo z mirno vestjo poverili svoje delo ljudstvu in razpisali splošne volitve, kajti prepričani so, da jih bo ljudstvo v splošnem podprlo.

Kupite bonde smage! smage.

JUGOSLOVANSKO REPUBLIČANSKO ZDROUŽENJE.

Izvrševalni odbor:

August Aučin, Mary Aučin, Jurij Bošnjak, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Eribin Kristan, Juraj Kukovac, Tomo Lačović, Chas. Miskatović, Matt Pogorelc, Janko N. Rogelj, Wm. Russ, Nikola Stakić, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Nadzorni Odbor:

Ivan Krešić, J. Kvartič, Joško Ovčar.

Finančni Odsek:

Filip Godina, J. Kukovac, A. J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Tiskovni Odsek:

Eribin Kristan, Frank Kerže, C. Miskatović, Jože Zavertnik.

Glavni urad:

A. J. Terbovec, glavni tajnik; A. H. Skubic, pom. tajnik; Filip Godina, blagajnik.

Centralni Odbor:

F. Aleš, J. A. Ambrožič, L. Benedik, P. Berger, Josipina Birtič, F. Bostič, V. Čainkar, F. Černe, Tomislav Čišek, F. Dolinar, Jos. Dunc, J. Erzen, A. Flander, J. Franek, J. Fritz, J. Flere, F. Gorenc, M. Goršek, J. Goršek, F. Gottlieber, J. Govekar, F. Jakšič, Jos. Jovan, J. J. Judnič, M. Jurkac, J. Kalan, S. Kavčič, Emily Kr. Benig, J. Kobilar, P. Kochevar, A. Kodrich, J. Količ, L. Krašna, A. Križmančič, J. Kunzelj, A. Lipič, I. Lotrič, J. Matičič, M. Mentony, I. Motek, T. Motz, J. Obliak, L. Pešenka, J. Petermel, M. Potnik, F. Rataje, J. Rezelj, A. Slabe, J. Šeliškar, F. Šepich, A. H. Skubic, L. Sterle, A. Sulter, J. Terček, J. Terčelj, L. Truger, M. Verhovec, A. Vidrich, Chas. Westel, F. Zaitz, Chas. Zibert, A. Zornik, F. Zvanut.

Glasila:

Mesečnik: Čas; tedenik: Proletar; dnevnik: Glas Svobode; dnevnički:

Prosvoeta, Enakopravost, Glas Naroda.

K. S. R. Z. pridružen v oblikovani centralizirane podprtne organizacije.

Slovenska Narodna Podprtina Jednota (približno 18.000 članov); Jugoslovenska Katolička Jednota (približno 8.000 članov); Slovenska Delavška Podprtina Zveza s Dr. Sv. Barbare (približno 6.000 članov); Slovenska Svobodomislinska Podprtina Zveza (nad 5.000 članov); Jugoslovenska Podprtina Zveza Sloga (približno 2.000 članov).

Vsa pisma in denarne pošiljke naj se pošiljajo na sledeči naslov:

IZJAVA

sprejeta na seji izvrševalnega odbora Jugoslovanskega Republičanskega Združenja, dne 25. aprila 1919., Chicago, Ill.

Pogajanja na pariški mirovni konferenci so tajna in vsled tega je javnosti, kar se teže jugoslovansko italijanskega spora, le toliko pozitivno znanega, da je Reka sporna točka. Le izvajati je mogoče iz raznih vesti in izjav, da je Italiji že prisojeno vse ozemlje od jadransko-črnomorskega razvodja, kar bi pomenilo, da so obsežni čisto slovenski oziora hrvaški kraji Primorja in Istre a morda celo Kranjske priznani Italiji.

Jugoslovansko Republičansko Združenje smatra za svojo dolžnost upozoriti, da bi tako rešitev involvirala nedvomno krivico za prizadeve Slovence in Hrvate, ki bi na ta način v protislovju z Wilsnovimi načeli bili podvrženi vladni, katere ne marajo, izgubili pravice samoodločevanja in postali zalog v diskreditirani igri političnega ravnowesa.

Dočim je predsednik Wilson izjavil, da se ne smejo narodi proti svoji volji pravljati izpod ene suverenosti pod drugo, bi bili priškori Slovenci takši žrtve, kakor so bili proti svoji volji podvrženi avstrijski suvereniteti, bi sedaj proti svoji volji postali podložni italijanski suverenosti. Za njih narodno življenje pomeni to smrt v dolegnem času. Ločeni od svojih rojakov, podvrženi tuji upravi, brez svojega šolstva, brez svobodnih institucij v svojem jeziku, bi pogromi izgubili svojo narodnost in predvsem bi bili popolnoma poškodjeni, ne bi bili nič druzega, kakor hirjoče telo; tudi najboljše spolobnosti bi bile zanje brez vrednosti, ker jih v svojem materinskem jeziku ne bi mogli razvijati, italijančina bi pa jim bila tuja. Vse kar so s svojim trudom dosegli na polju kulture, bi bilo izgubljeno in bi se moralno popolnoma zatrepi, preden bi se poznejše generacije asi-militare novim razmeram in postalno sposobne za tuje kulturno delo.

Upozarjati pa moramo tudi na to, da prizadene taka rešitev najboljši udarec Jugoslovjanom sploh, a zlasti slovenskemu plemenu. Kakor se zdi, so Slovenci v nevarnosti, da izgube skoraj tretjino svojega ozemlja. Za pleme, ki šteje vsega skupaj poldrug milijon duš, je to malo manj kakor narodna usmrtnost, vsekakor pa v svojih posledicah je hujše kakor je bila vsaj z znano nemarnostjo ublažena avstrijska despotija.

Dasi cepljeni v razne deželne administracije, so bili Slovenei kljub vsemu zatiranju v habsburški monarhiji vendar vse skupaj eno narodno telo, dočim bi jih izpolnitve italijanskih protenzij popolnoma ločila in onemogočila vsako resno narodno kulturo.

V tej težki urki se čutimo obvezane upozarjati, da bi to neizogibno ustvarilo Jugoslovansko iredento v novi Italiji, v čemer bi bila trajna nevarnost za Italijo, postavljenc pred podobne probleme, kakršni so razburjali Avstrijo, za Jugoslavijo, ki ne bi mogla ostati indiferentna, in za vso Evropo, ki bi dobila novo smrdnišnico, brez prestantka ugrožajoča svetovni mir.

Nato v trajen mir se ne morejo izpolniti, če ne bo pravičnost njezina podlaga. Ponavljamo, da privočimo Italiji vse, kjer je nedvomno italijanskega, do se pa postavlja vsa bodočnost v nevarnosti, če se poskuša razdejati in kulturno in gospodarsko podrezati narod, ki ima voljo za življenje in je ohranil svojo eksistenco tekom stoletij pod najhujšim zatiranjem in krvavimi perzekucijami.

Jugoslovansko Republičansko Združenje podaja to izjavo, ker ne more prevzeti odgovornosti za nevarne komplikacije, ki nastanejo lahko prejalislej, če bo poražena pravičnost le zaradi tega, ker je nadred, ki jo brani, majhen.

Za eksekutivo Slovenskega Republičanskega Združenja:
Anton J. Terbovec, gl. tajnik.

Nožne Granate.

Urejuje Kajtebriga.

(No Copyright. Help yourself!)

Z mirovne konference. — Resume: Najprvo je bila velika desetica, potem je bila velika potonica, nato je bila velika četvorka, zatem je bila velika trojica, potem je bila velika dvojica, nato je bila velika jednica in nazadnje je ostala velika ničela.

Rešena uganka.

Vprašanje: Kaj je tajna pogoda?

Odgovor: Lepo pobaranja in dekorirana škrinjica, ki je čvrsto zaklenjena in nihče ne ve, da je v njej dinamit, dokler ne eksplodira ob določenem času.

Na desno in levo.

Veliki knez Nikolaj je srečno vstal od petnajste smrti in odpotoval v Carigrad.

Forlandu je postal dolg čas po njegovi starci, pa se je oprostil pri veliki trojici z izgovorom, da ga kliče domov "čast starine".

Turško vprašanje se rešuje tem, da Turki obešajo Turke.

Ekstra: Bivši kajzer je znotri in pravi, da je boljševik.

Ekstra: Pater Skaza je podpisal protest proti samoodločevanju v vicih.

Rake je danes slavnostno mestko koker Rim.

Milwaukee dvojica ni še danes našla milwaukee dvojice.

Kdor ne ve, kam spada, je govoril naročnik patrove fluke.

Dopis v veržih.

Springfield, Ill. — V večno slavo naše krščanske naselbine naj zagleda beli dan sledenca pesem:

Možila bi se rada:
je bila težavnna stvar,
ker fant je druge vere,
ne sme pred naš oltar.

Gospud je naš pa modra glavca in fant je tako dejal:

"Ne briga me, kaj ti veruješ,
dolar je moj ta glavni idejal."

Če, fant moj, ljubiš punco in če oba — hm — ver — sta dveh pustita cerkev kar na strani, potoka v farzovu noben ni greh.

Tako se je zgodilo.

Lahak je bil gospodov trud:

sta fant in punca — mož in žena nagrada spravil modri je gospod

Kajtebriga št. 2,

IZJAVA.

Chicago, Ill. — Z ozirom na dogodek v zadnjem času radi lažnih napadov v časopisu "Sloga" od strani parta, podpisani darovalci, kateri smo že darovali v milijonski sklad nabiralki ge. Minka Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. prispevamo v "obrambeni sklad", da zamore tem vsečajne voditi legalni boj proti proru, da zadobi zadoščenje ne samo organizacija "Slovensko republičansko združenje," katera je bila indirektno napadena, ampak tudi ga. Minka Aleš, katera je bila direktno napadena, da nabiha prostovoljne prispevke za milijonski sklad pod napačno pretezo. — Ker smo pa popolnoma prepričani, da so vsi napadi priročeni v listu "Sloga" na Mink Aleš lažniji, da je bila ga. Minka Aleš opravljena nabirati prostovoljne prispevke v milijonski sklad SRZ. in da vršila to delo pošt enim potom, da

se ho porabil ta sklad edinole v legalno obrambu zatiranega naroda v stari domovini, da

so bili napadi, priročeni v listu "Sloga", kateri časopis je popolnoma pod kontrolo Kazimirja popolnoma obrekovalni, kateri se tičejo ge. Minke Aleš, milijonskega sklada SRZ, da

sta bila prispevatelja g. John Pečnik in g. John Oman, stanovanja v Chicago, moralno prisiljena od parta potom privatnih pisem, da sta zahtevala denar nazaj, katerega sta darovala ge. Minka Aleš za milijonski sklad, (g. John Pečnik ni zahteval denarja nazaj, ko mu je bilo pojasnjeno.)

Radi tega darujemo v "obrambeni sklad", kateri naj se porabi za legalni boj proti partu, kateri se je pričel ravnokar, vsak po svoji najboljši moči.

Sledijo imena: Peter Bernik, \$5.; Katy Pire, \$2.; Fr. Zajec, 50c; Fred Zalaznik \$2.; A. J. Terbovec, \$5.; Ivan Aleksandrovič Hlesakov 50c; Anton Končan, 50c; Neimenovan 50c; Neimenovan 25c; Frank Kordes 25c; Neimenovan 25c; Josephine Krans 50c; Zavertnik \$1.; Kajtebriga 50c; Matt J. Turk 50c; Anton Vičič \$2.; Neimenovan slavnikarea 50c; Valentin Stebe 50c; Frank Stonje \$1.; Peter Stebe \$1.; Frank Rožec \$1.; Andrej Šimenc \$1.; Jos. K. Movach 50c; L. Čelar 25c; Leo Podgoršek 50c; Joseph Shmatz 50c; Jakob Stebe 25c; Fred Naroče 25c; Neimenovan slavnikarea 50c; Neimenovan slavnikarea 25c; Neimenovan slavnikarea 25c; Katy Medič 50c; Roza Hren 25c; Neimenovan slavnikarea 25c; Alojzija Zupan 50c; Frančiška Sardič 25c; Frank Tavčar 50c; Josip, Koejan 50c; Skupaj \$34.

Nabiratelja: Miss Katy Pire in Mr. Anton Vičič,

NE ZAHAJAJTE V JAVNE HIŠI.

Washington, D. C. — V mestu Oklahoma City, Okla. so arretirali v neki javni hiši 36 prostitutk, katere so zdravniki zdravniško preiskali in pronašli, da je 33 izmed njih okuženih na spolnih bolezni.

Ista poročila prihajajo iz raznih drugih mest.

ZAHVALA.

Spodaj podpisana se prav lepo zahvalim S. D. P. Z. v Conemaug. Pa., kjer mi je tako hitro izplačala delež posmrtnine za mojim pokojnim bratom Franklin Petričem, kateri je umrl dne 19. marca t. l.

Josefina Eisenhardt,
v Lorraine, O. 28. aprila 1919.

Trgovec z vsakokratno zlatnino se priporoča vsem slovenskim rojakom dobra in točna postreba. Pišite v vašem jeziku. Naslov je:

**M. POGORELC,
7 W. Madison St.,
Room 605
CHICAGO, ILL.**

NAPRODAJ JE

aker izvrstno dobre čiste zemlje, zelo prilagodno za kokoško reho in vrt, kjer bi se lahko pridelevalo zelenjavo za na trgu. Zemlja je v bližini Chicago v mestu Berwyn, Ill. — Lastnik živi v mestu. Cena je \$1800, nekaj se takoj plača drugo na obroku. Oglasite se pri Mr. J. Kosak, 2118 So. 50th Ct. Cicero, Ill.

Famoznih profesorjev famozna zdravila.

Našim prijateljem:

Tem potom Vam poročamo, da smo si nabavili tudi druga čudovita zdravila, ki so predpisani ravno tako splošno znani profesorji, kakor so oni, ki so iznajdlj druga naše izdelke, in do celo smo prepričani, da boste s temi zdravili ravno tako zadovoljni.

Profesorja Wellsman-a zdravilo št. 411, famozni LAXPAPAIN. Za pokvarjeni želodec. Napahnesje po jedi, slab prebavjanje, vročica, bol v želodcu, glavobol. Ako se počuti, kot da bi imeli veliko tezo v želodcu, tudi za zaspanost, plavajoče mrvene na očeh, slab okus v ustih, slab duh, slab tek, ako ste podvrženi nervoznosti. Kiali želodec, mučnost, neprebavljajoča hrana. Cena za šest zavojev, kar zadostuje skoraj v vsakem slučaju, deset dollarjev. Ako naročite samo 1 zavoj dva dollarja.

Profesorja Lyon-a zdravilo št. 768 splošno znani LAXPIRIN. Rabí se ga za težko prebavjanje v prsi, posebno v takih slučajih, kjer cutite veliko žensko v prsi in da imate velike poteškoče pri splošjanju. To je zelo dobro sredstvo v takih slučajih in v nobeni hiši bi ne smeli biti brez njega. Cena šestim skatljam, kar zadostuje skoraj v vsakem slučaju, pet dollarjev; posamezni zavoj stane dva dollarja.

Profesorja Smithona zdravilo št. 999, čudoviti LAXELIA. Rabí se ga za težko prebavjanje v prsi, posebno v takih slučajih, kjer je sistem človeka pokvarjen vsele bolestnega stanja in pa v slučajih dolgotrajne bolezni. Tudi je priporočljivo za rabo v slučajih, kjer je človek trpel od influence in se po okrevanju čuti zelo slabega. V splošnem to je zelo dobro zdravilo za take, ki so postali slabotni in alkoholični vsele trajajoče bolezni. Cena za šest zavojev, kar zadostuje skoraj v vsakem slučaju, deset dollarjev. Ako naročite samo 1 zavoj stane dva dollarja.

Profesorja Ebbett-a zdravilo št. 871, dobro znani LAXALOIN, za revmatizem, nevrailijo, bolesti žil, za prebavjanje prsi, za prebavjanje v glavi, ak te v mrzljem stanju. Rabí se tudi proti revmatizmu, vnetje živec, prenapetje žile. Cena šest zavojev, kar zadostuje skoraj v vsakem slučaju, pet dollarjev; posamezni zavoj stane dva dollarja.

Profesorja Wellsley-a zdravilo št. 333, splošno znani LAXAGIN, za revmatizem, nevrailijo, bolesti žil po celem telesu in v kosteh. Vnetje glidov z morebitno mrzlico; ostre in hude bolezni, ak postanejo glidi nekako trdi, kar Vam pri krenjanju povzroči bolečine, premikanje bolesti od enega dela telesa na drugi del, utrujenost, vročina in oteklina prizadetih delov, slast na življu, zaprtje žreva. Šest zavojev skoraj zadostuje v vsakem slučaju in stanejo pet dollarjev. Posamezni zavoj stane \$1.00.

Profesorja Schmidt-a zdravilo št. 100, za ženske, famozni VIBURNUS. Rabí se za heil tok, za bolezni v spodnjem delu trebuha, za bolezni v križu, ki sežejo dol po udih. Dobri priporoček za redno mesecno čiščenje. Za bolezni na temenu in basi glave. Bolezni na delu spodnjih reber, osobito po jedi. Bolečina na desni strani spodnjih reber. Grda površina na jeziku. Nikake vtrajnosti. Šest zavojev navadno zadostuje skoraj v vsakem slučaju, kar stane deset dollarjev; posamezni zavoj stane dva dollarja.

Profesorja Wellman-a zdravilo št. 650. Rabí se jih s izvanredno dobrim vpehom za: zaprtje, neprebavljanie, slab želodec, nereditnost ledvic, bolest na jetrih. To je najboljši svetovni priporoček za vzdrževanje pravilnega reda pri obeh spolih. Narejeno iz zelenjave. To je graditelj krv, telesa in zdravja.

Profesorja Schmidta zdravilo št. 100, za ženske, famozni VIBURNUS. Rabí se za heil tok, za bolezni v spodnjem delu trebuha, za bolezni v križu, ki sežejo dol po udih. Dobri priporoček za redno mesecno čiščenje. Za bolezni na temenu in basi glave. Bolezni na delu spodnjih reber, osobito po jedi. Bolečina na desni strani spodnjih reber. Grda površina na jeziku. Nikake vtrajnosti. Šest zavojev navadno zadostuje skoraj v vsakem slučaju, kar stane deset dollarjev; posamezni zavoj stane dva dollarja.

Dragi čitaljeni: Nikar ne mislite, da Vas bodejo tu označena zdravila ozdravila v eni minut, akoravno predpisana od enih izmed najbolj slovenskih zdravnikov. Imeti morate potrjenje, treba je dovoliti časa, da zdravilo pokaze svoj efekt. Nikdo ne more prizakovati, da bi se ozdravil, bolečin v želodcu, na ledicah itd. v teki enega dneva ali enega tedna, osobito ako je trpel vsele takih bolečin se ved mesecu ali let. Dajte medecini časa, da zamore delovati, rabite jo redno in po predpisih in brezivom dobro doberči nje učinek, kakor so drugi občutili. Ker zaloge tu navedenih pravil večkrat poidejo, ne moremo jamčiti, da bomo imeli vse izdelke ob vsekm času v zalogi. Radi tega je najboljje, da takoj naročite toliko, kolikor je navadno potrebno za zdravljene posameznega slučaja. S tem si boste zagurali, da boste imeli dovolj zdravila pri roki.

THE LAXAL MEDICINES CO.

Box 963, Dept. 101,
PITTSBURGH, PA.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z naj

IZ GLAVNEGA URADA.

ČETRTLETNO ZASEDANJE GL
IZVRŠ. ODBORA S. N. P. J.III. SEJA GL. IZVRŠ. ODB. S. N. P. J.
dopolne 15. aprila 1910.

Seja otvorjena ob osmi uri zjutraj
Naročni: Vincent Caiskar, John Ver
derbar, Anton J. Terbovec, Jože Am
brošič, Matt Petrovič, Paul Berger in
Philip Godina. — Predčita se zapisnik
druge seje in z malimi popravi spraj
nem.

Tajnik bolniškega odsaka predložil
zbranim odbornikom vedno število za
motanih zadev, glede bolniške podpor
vnemu so občirna debata in tajnik se
dajo sugestije, kako naj v posameznih
slučajih postopa, da bo pravilno.

Joseph Lipovšek, član društva št. 9,
ki se mu plača nekakšna zaprise
ne izjave, proti nekemu drugemu čla
nu. Predlog stavljen in sprejet, da se
za takе stvari, ko en član proti drugu
mu išče dokazov, iz jednotnega blagajne
ne plača.

Slovenska Narodna Čitalnice v Cle
velandu prosi za cel lanski letnik Pro
sveta. Sklenjeno, da se pošlji ugod.

Niedkrat poročilo upravnika, na
kater se preide na povečanje lista Pro
sveta. Po daljši debati se sprejme pred
log, da Prosveta izide od časa do časa
po dvakrat na teden na osmih straneh,
kakor bodo sredstva dovoljčala. Sprejet
je bil dalje predlog, da se dopisi za
Prosveto skršajo, da ostane več pro
stora za druge stvari. Posmožen dopis
se sme obsegati več kot eno kolono.

Na razpavo pride mlađinski list.
Sklenjeno, da brat upravitelj pozove
koncem meseca majca društvene tajni
ke, naj vsplošijo nabiranje pise, da se
vidi, če bo mogoče začeti z izdajanjem
listov.

Med razmotrovanjem, kako bi se po
magalo Prosveti do boljšega uspeha,
sugestira eden odbornik, da bi se
postavila v Clevelandu. Meni, da bi se
število narodnikov zelo zvihalo in tudi
oglasov bi se dosti dobilo. Sklenjeno,
da se dobe tozadovno vnesetanki po
datki, da se bo o stvari lahko ravnaj
več razmotrivalo na prihodnjih letih sej.

Brat gl. predsednika poroča, da po
trebujemo nekaj novih plesalih strojev
v uradu. Par starih ni več za rabo.
Sklenjeno, da se stroje nabavi in sta
re, nerabljive po možnosti zamenjajo.
Dalej poroča br. predsednik: „I. d. je za
stopnjen še kdo svobodne kote vrnala
da bi jednota prepustila dvorano za
kolo po parkrat na teden brezplačno ali
vsi proti malim odiskodanijam. Zaleti se
poveri bratu gl. predsedniku, da ukre
ne, kakor se mu zdi primerno. — Skle
njeno nadalje, da v prihodnjih oddaju
dvorano v najem za veselice, vaje ali
sej brat predsednik. On doloda tudi
visokost najemnine.

Sklenjeno, da se dobi na poskušnjo
mimograf in če bo stroj na urad prime
ren in vporabiliv, se ga kupi in sicer
najboljše vrste.

Sprejet je bil predlog, da vsi glavni
odborniki poslujejo svoje sugestije za
spremenitev pravil gl. predsedniku,
najkasneje do 15. junija t. l., da se za
more sestaviti tozadovno inicijativu za
letno sejo.

Bratu zapisnikarju se določi nagra
da za njegovo delo, kot zadnje, nam
reč \$10. Nato se zapisnik predčita in
sprejme, nakar predsednik Caiskar za
kliklje sejo in četrletno zasedanje o pol
dvanskotih dopoldne.

Vincent Caiskar, predsednik.
Anton J. Terbovec, zapisnikar.

Popravok.

V zapisniku prve seje glavnega iz
vrkovnega odbora, ki se je vrnila
dopolne 14. aprila, šestti odstavek, je
tiskarski skrat izpustil besedico "ne".
Doljški odstavek bi se moral pravilno
glasiti tako-le:

"V zadnji umobolnega br. Martina
Golob, člana društva št. 235, se skle
ne, da ga moremo smatrati v res
nici umobolnim, dokler ga oblasti ne
smatrajo takim; dotičnik se namreč
NE nahaja v umobolnici."

ANTON J. TERBOVEC, zapisnikar.

Zdravniški nasveti.

Pis vrhovni zdravnik F. J. Kern.
"Zdravniški Institut."

V "Prosveti" in po drugih slo
venskih listih ste zadnje čase za
pazili vse polno oglasov raznih
"Zdravniških Institutov", "Spe
cialistov za Slovence", ki zdravijo
veksovrste bolezni z X-jarki; videli ste oglašev, kako se zdravi
kila brez operacije; kako se od
pravila trakacija (katero imam mor
da en človek izmed 10,000) in ra
zne druge oglašev patentiranih
zdravil, ki izlečijo vse bolezni od
slabe prebave pa do jetke.

Zač mi je, da so se slični oglasi
vkradli v glasilo naše organizacije,
ki bi morala skrbeti na to, da
se ljudje ne privadijo na kar
tanštvo, ki skrbijo tudi Jedno
tin blagajni. Mnogo ljudi bi o
zdravelo v par tednih ali vsaj v
par mesecih, ako bi jih razni "In
stituti" in "Specialisti" ne pre
strashili in jim zagrozili, da se mo
rajo zdraviti toliko in toliko kaj
sicer, sicer se jim bo zgodilo kaj

slabega. Prav zanimivo bi bilo
brati v glasilu proteste, katere bi
marsikateri rojak rad napisal,
valed žalostnih skušenj z zdrav
tijenjem po počti in s patentirani
mi medicinami, ako bi se ne sra
moval, da se sam sebe osmeši.

Gotoval se spominjate s kakšno
slastjo so pred leti Amerikanci
pokliki neke znane vrste tobak,
"The Makings of America", dok
ler ni bilo dokazano, da je bil to
čisto navadni Virginia tobak po
mešan z drobno narezano travo,
preparirano na tak način, da je
bila videti kot tobak. Oglaši in
rekla, da katero je dotična
družba potrošila skoro pol milij
na leta, so dali posebno slast
in aroma dotičnemu tobaku. Ka
kor hitro je bilo znano, iz česa se
stoje dotični tobak, je aroma
zmanjkala in namesto prejšnjega
finega tobaka vam je zadišala —
trava. Niti sedaj, ko rabijo čisti
tobak za dotični "makinge", lju
dem ne diši tako, kakor jim je
prej dišala trava.

Že pred leti sem se hotel infor
mirati o raznih medicinskih In
stitutih in o specialistih, ki s kri
čečimi oglasi skušajo izvabiti iz
bolnih ljudi čimveč denarja. V

Clevelandu je oglaševal tedaj
svoje zdravljenje z X-jarki, oz
nom in električno znani cleveland
ski zdravnik, ki je bil svoječasno
koroner za okraj Cuyahoga. Med
bolniki je bilo veliko rojakov,
mnogo takih o katerih bi človek
najmanj misil, da se bodo vredili
na lilmance. (Zdi se mi, da naj
laže vlovite za medicinske insti
tute najbolj neuke in pa take, ki
misijo, da nekaj vedo o medici
niji.)

Nekega dne obiskem "speciali
sta" na njegovem uradu in mu
razložim svojo bolezen (seveda
namišljeno bolezen). Po jako po
vršni preiskavi mi je povedal, da
imam precej nevarno bolezen in
v bolezni najmanj en mesec, da me
izdravi. Razkazal mi je svoje bli
ščede poniklaste ih s steklom o
krašene makilie za X-jarki in o
zon in mi dal prvi "Treatment"
ter mi naročil, naj popoldne pri
nesem gotovo sveto vnaprej za
zdravljenje. Ko se mi je zdelo te
šale dovolj, se mu predstavim kot
medicinski dijak in se opravi
čim, da sem ga vodil za nos. Ho
tel sem se seznaniti z njegovem
metodo, ker sem vedel, da pri njego
m zdravljenju zaleže več bluff
kakor pa vse drugo.

Moj nastop mu je menda jako
imponiral, ker me je povabil na
fino kosilo v tedanjem "Rath
skeller", pri katerem me je že
bolj vpeljal v skrivnost zdravni
ških Institutov. Priznati moram,
da med Amerikanci se nisem sre
čal bolj odkritostnega in prija
znega gentlemana, kakor je bil
ta zdravnik.

Pred par leti je imel veliko
zdravniško praks na zapadni
strani mesta. Bil je preddelje ča
son dvakrat izvoljen za koroner
ja, bil je član zdravniške akade
mije in raznih zdravniških dru
štav, pri katerih je bil izvoljen v
odgovorne odbore. Bil je eden pr
vih zdravnikov v Clevelandu, ki
je rabil antitoksins zoper difteri
je ob času, ko so se mnogi ugledni
zdravniki norevali iz tega se
daj tako dobroznanega sredstva
zoper davico. Obiskaval je bolni
ke noč in dan in imel malo časa
za osebno razvedrijilo ali za daljša
potovanja. Ko je prenehal s pri
vratno praksjo, je imel v svojih
knjigah \$20,000, katere so mu
dolgovali razni bolniki, premožni
in revni. Čemu si ne pomagati na
drug bolj lahek način? Odpril je
velik urad, opremil z najno
vejšimi električnimi stroji in za
čelj advertizirati. Ako si smejo tr
goveči, tovarnarji ali gostilnici
in drugi delati denar na pošten
ali nepošten način, zakaj bi si ga
ne snel delati zdravnik? Zato
verjam sedaj samo v business.
Kot zdravnik lahko zdravi nav
adne bolj akutne bolezni kot vsak
drugi in dobri gotov denar za
vsak obisk; ni mu treba hodiči od
hika do hika; gibuti nočni počitki
in se jeziti nad dolžniki. Za kro
nične bolezni so pa ljudje itak
pripravljeni potrošiti skoraj ves
denar, zakaj bi ga ne trošili pri
njemu. Sedaj živim brez skrb, dokler
se držim postave (in te so
mi kot nekdanjemu kprororju
dobro znane) ter imam dovolj
prilike za razvedrilo in za potova
nje v dovolj časa za svojo dru
žino.

To je bila njegova izpoved. Ni
sem mu mogel zameriti, ker se mi
je zdele, da je tudi on, kakor smo
vsi drugi, žrtve sedanjega soci
alnega reda, samo da ga zna izra
biti v svojo korist.

Skoro bi misil, da je bil ta spe
cialist eden izmed najboljših žar
tantov, katerih Amerika kar
mrgoli. Vem za druge "speciali
ste", ki nimajo niti toliko sol, da
bi natačno poznali sestav člove
škega telesa in zdravijo vse bole
zni, katerim je podvržen človeški
rod.

Vsi zdravniški Instituti in spe
cialisti, ki kritizajo štartizir
ajo po časopisih, delajo to za de
nar. Vsi vedo, da je večinoma
humbug, kar priporočajo, a vedo
tudi da je vse počne ljudi, ki so
pripravljeni se ujeti na tak tr
nek.

Isto je s patentiranimi zdrav
ili. Edina zdravila, oglaševana po
časopisih, ki morda kaj zasluž
ja, so za pospeševanje redne sto
čice (zoper zapeko). Med te bi
šeli Trinerjev grenko vino in
razne druge grenčice, gotove pi
jule za isti namen in odvajalne
čaje (Bulgarian Tea, Red Cross
Tea itd.), ki so sestavljeni iz zna
nih rastlin. Nekoliko bi pomagala
zdravila, ki vsebujejo železo, ka
teri pa lahko dobiti v vsaki le
karni (Blaud's Pill) veliko cene
je, kakor po počti. Končno bi pri
šli v počtev še razni siripi zoper
zapeko. Med te bi šeli tisočer, mi
ljonski, ter uživajo sad zmage. U
bogi proletarijajo naj pa še dalje
strada, ter prenaša vse trpljenje.
Vojna je rodila miljonarje in tu
di največje reveže. Oni, kateri so
morali prenašati vse gorje vojne
so ostali reveži, oni pa kateri so
pripravili do teh grozot, se ves
le mastnega dobitka.

Vedno se pozivlje, da naj se o
meji brezposelnost, da naj se da
zaslužka delavec. Toda, kaj po
magajo vsi ti pozivi? Nič. Še ved
no naravnšča brezposelnost in nič
upanja, da se omeji. Odgovor
ni faktorji so menda slepi. Toda
pregovor pravi, da kogar hočejo
bogovi pogubiti, ga udaria s sle
polo. In ta pregovor se bo urešil,
o tem naj bodo le prepričani
oni, kateri so povzročili sedanje
nezanesne razmere.

Oni, kateri so bili tlačeni in za
tirani, vstajajo in se oglašajo, ter
zahtevajo, da cesar so upravičen
ki šipi.

vračajo z bojišča k svojim dra
gi, isčejo zaman dela, drugi, ka
teri so delali kot brezpravna ž
ivina, so na istem stališču.

Eni kot drugi, so žrtvovali vse,
kar so imeli in kar se je zahtevalo
od njih. Eni kot drugi so bili v
vedni spartni nevarnosti. In se
daj! Nihče se ne zmeni zanje, ni
jih je vse v poštev.

Tako smo sedaj brez dela in za
služka vsi, kateri smo pripomogli
do zmage. Oni pa, kateri so lepo
doma sedeli ter gledali, kako se
drugi žrtvujejo, spravljajo dobit
ek, kateri je bil tisočer, mi
ljonski, ter uživajo sad zmage. U
bogi proletarijajo naj pa še dalje
strada, ter prenaša vse trpljenje.
Vojna je rodila miljonarje in tu
di največje reveže. Oni, kateri so
morali prenašati vse gorje vojne
so ostali reveži, oni pa kateri so
pripravili do teh grozot, se ves
le mastnega dobitka.

Vedno se pozivlje, da naj se o
meji brezposelnost, da naj se da
zaslužka delavec. Toda, kaj po
magajo vsi ti pozivi? Nič. Še ved
no naravnšča brezposelnost in nič
upanja, da se omeji. Odgovor
ni faktorji so menda slepi. Toda
pregovor pravi, da kogar hočejo
bogovi pogubiti, ga udaria s sle
polo. In ta pregovor se bo urešil,
o tem naj bodo le prepričani
oni, kateri so povzročili sedanje
nezanesne razmere.

Oni, kateri so bili tlačeni in za
tirani, vstajajo in se oglašajo, ter
zahtevajo, da cesar so upravičen
ki šipi.

Val. Guzelj.

Brackenridge, Pa. — Tem po
tom naznanjam vsem Jugoslov
nom in tej naselbini in bližnji okolici,
da smo na prvi glavni seji
društva "Slovensko-Hrvatska
Sloga", št. 375 SNPJ izvolili sle
deče brate v društveni odbor:

George Škof, predsednik; Jak
ob Skrdečki, podpredsednik;

Marko Škof, tajnik in blagajnik;

Martin Jurkovič, zapisnikar;

Jurij Bajuk bolniški obiskovalec za
prišnji termin; Maks Fatur, vratar.

Tem potom pozivljiv je Ju
goslovanje v bližnji okolici, Ta
renton, Pa. in Matrona, Pa., kateri
se niste pri nobenem podpor
nem društvu, da pristopite v na
šo društvo. Člane, kateri ste pa
že pri kakem društvu SNPJ in
znamete v bližini našega društva,
da prestopite v to društvo, ker
s tem si prihranite marsika
ko nepotrebljivo opravilo in to se
posebno v času nesreč ali bole
zni.

Društvene seje se bodo vrsile
vsako drugo nedeljo v mesecu v
Antona Beveš prostorih, na Mor
gan St. Brackenridge, Pa.

Kdorkoli bi imel rad kaka po
jasnila glede društvenih zadev
naj se zglaši pri društvenem taj
niku, Marko Škof, 218 Nelson St.

Obenem opozarjam stariše, ka
teri so že člani SNPJ, da vpišete
svoje otroke v mladinski oddel
ek. Za vsa pojavnila se obrnji
na zgornj imenovanega tajnika.

Gledate delavskih razmer ne mo
rem kaj veselega poročati. Opazi
se vsaki dan več delavec brez
dela, ki pphajajo od tovarne do
tovarne za delom. Ojhajajojo
nam vedno, da se tako zboljšajo
delavci v resnicu samo za to na
svetu, da garajo in garajo le za
druge in ne za se?

Ali so delavec res obsojeni, da žive v večnem
suženjstvu, da trpe ečno po
manjkanje in bedo, dočim se dru
gi valjajo v izobilju. Ali v resnic
ni nikjer prostora, kjer bi si la
hko odpocil po trudopelnem de
lu ter uživali sad svojih žuljavih
rok? Ali je res usoda delavstva ne
izpremenljiva? Saj smo vse enako
rojeni, zakaj bi ne uživali enako
življenje? To so važna vprašanja,
na katera bodo delavec prej ali
slej zahtevali odgovor od onih,
ki so sedaj izrabljani.

Največja slov. zlatarska trgovina

Frank Černe
6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zepne in stenske ure, prstane in medaljonke vah Slov. Jednot in Zvez, broške, zapetnice, diamantne prstane in lavalirje, verifico i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in druge zlatnine po nizki cenai.

Podružnica

COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plad. Slovenskih in drugih. Predajamo na lahko mesečna odpalila. Pišite po cenik, kateri se Vam poslje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago

Najnižje cene.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani se Vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski stroki kakor ure, verifico, priveske, prstane, itd., kakor tudi ženske ure, verifico, zapetnice, zapestnice, uhane broške itd., da se vedno popred Makor drugje kupite obrnute obretnice. Vam garantiram da boste naj bolj posteteveni in s najnižjimi cenami.

V rolog imam tudi prstane, priveske, broške, igle itd. različnih. Jednot in Zvez. Vsak kos robe je prodan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST.

Chi. Sav. Bank Bldg. (Room 806) CHICAGO, ILLINOIS

Imam v salogi nove kranjske in nemške harmonike, trivrsine, dvoglasne, z ravnim okovnim dříjem, delane načinom po LUBASOVEM NACINU; kupujem in prodajam tudi stare že rabljene harmonike, kakeršnegakoli izdelka, kakor tudi nove mehove, kovčeve itd.

ALOIS SKULJ,
223 Epsilon Place,

BROOKLYN, - - N. Y.

SRAJCE Velika zaloga

možkih arnje \$1.00 do \$2.00

Svilene srajce \$2.50 do \$5.50

Predno kaj kupite,
oglejte si našo trgovino.

OBLEKE.

Izdelujemo možke oblike po meri in po najnovejšem kroju, vedno nizke cene pri nas.

Klobuki najnovejši
črni, sivi, zeleni in
rujavci, po \$8.00—
\$8.50, \$4.00, \$4.50,
\$5.00, \$5.50, \$6.50.

Belaj & Močnik 6205 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slov.-angl. slovence, slov.-angl. razgovore za vsakdanjo potrebo, navodila za angleško pisavo, splovanje angleških pisav in kako se postane ameriški državljan. Vrhnu tega ima knjiga dordaj največji slov.-angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za priučenje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljence ki bi te kujige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu večna (430 strani), velja \$2.50 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,
550 W. 145th St., New York, N. Y.

Pri prehladih

vedignite vrst in pris, kakor tudi stopala 5
Dr. Richter-Jevon.

PAIN-EXPELLER

Učinkuje takoj občutljivo in privjetno. Jedno prali s varstveno znako sidra

zdravilno v lekarinah in naravnost od 1. AD. RICHTER & CO.
14 NO Washington Street New York, N. Y.

Marija Sluga,

1828 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.
Telephone Canal 4729

izkušena in državni dovoljenjem potrjena

BABICA

se učudno: priporočeno slovenskim in hrvaškim ženam in otrokom Slovenskem.

THE FIRST NATIONAL BANK CHISHOLM, MIN.

naučnega, da sedaj lahko posljete denar v vse jugoslovanske krale. Denar se poslja točno brez ovirc, po nizki cenici in mi vse jamčimo. Upravljajte po rojaku Jakob Osboldi, on je uslužbenec pri nas, postreže Slovenec in druge Jugoslovane. Hranilnica (bank) je odprta vsak dan od 9 ure zjutraj do 3 ure pooldne in v sobotah pa zvečer od 7 do 8 ure.

NAROČNIKOM V POJASNILO

Za oglase so odgovorni le oglaševalci sami. Mi ne sprejememo do njih nobene odgovornosti. Vsak kdor kaj kupi iz oglasov in če mu ni všeč naj sam sebi pripise. Vsačko odgovornost in posledice naj nosi vsak sam. Upravnštvo lista.

V začetku Vas strašno lepo pozdravim, nakar vzemam pero iz začetka in vam pišem enpar besed. Prišla je Velikančič in pozabilo so se vsi mački — hut me! To ime je tako kraljico, da sem skleniliti sreči hladit na gorki jug. Ker sem luftšček zastavil za skledo leče pri krivonosem Abrahamu in v lastnoročnem letanju še nisen dovolj izurjen, napotil sem na postajo, da vjam prvi vlak proti sočnemu jugu. Večkrat se pripeti, da ima vlak zamudo, to pot sem za spremembo imel za mudo jaz in tako se je zgodilo, da je oddridal brez mene. Sicer mi ni odšel pred nosom, ker sem mu hrbel obrnil, ampak to na stvari ne spremeni mnogo. Jezen, ki more biti človek le na veliki petek zvečer, sem sklenil sestri na prvi vlak, ki pride, brez oziraka, ki je namenjen. Tako se je zgodilo, da sem pridrel v Cleveland in kolektal pirke po svete Klare cesti. Ježička, pa se je Klarina uesta spremenila, odkar je nisem videv! Komaj sem jo se poznal, Prej je bila tako domače razkrita v razkopana, s prijaznimi grobčani kamenjem ob straneh, zdaj pa je gladko razirana in gospoška, kot kakšen boulevard in idilični kupi kamenja so skoro dočela zginili. Nekateri so pravili, da je glavni vzrok te sprememb, ker sem se jaz zadnji Božič takoj spodikal ob te groblije, drugi drugi pa so trdili, da je imel svoje prste zraven domači alderman, ker se je bal, da bi mu ribniški vumarji dali pri bližajočih se volitvah kamenja mesto glasov.

Pa nisem prišel zobat samo pirhov v Cleveland, ampak naslajal sem se tudi z nektarjem pomladno svežega koncerta. Najprej smo se divili "Iliriji", nato se je v "Zarji" zablestela naša "Slovenčica" in "Edinost" je pripomogla do dobrega uspeha. Vsi smo se takoj prvič zaljubili tudi v redčo in belo rožo, (pravzaprav "v popiju mladih rožic evel"). Minim in Josie in njune sladke pesmi. Glaski teh angeljčkov so bolj čisti, srebrni in očaravajoči, kot če "vsi zvončki tam v dolini zvonijo bim..." Jaz sem bil tako navdušen, da sem vse pot do Chicago poskušal zložiti nesmrtno pesem, kjer bi porabil rime: slavek — Milavček. Znano pa je, da mora vsak pesnik imeti svoj ideal in biti primerno zaljubljen, če hoče skladati kaj pride verze in ker jaz ne vživam te srečo, se mi tudi pesem ni posrečila. Naj pa kdaj drug poskuši.

Vam Čakačanom in okoličnom, posebno še tistim, ki niste slišali koncerta "Zarje", pa zdaj le nekaj povem. Pesko društvo "Lira" priredi svoj običajni spomladanski koncert v nedeljo 4. maja v Bohemian-American dvorani, na osennajstici cesti in vaša krvava dolžnost je, da prideš tam. Naj več nihče ne izgovarja: nō morem, ne mogu, nemaram, nisem vstan, nisem kos, nisem kapac itd. Taki odgovori se absolutno ne bodo gor vzelci. Pride se, pa je!

Prosim, počakajte malo, nisem še gotov s Clevelandom. Veste atmosfera v Clevelandu je tako eduna, tako eduvito eduna, da se nekteri bojazljiveci že kar tresejo, če, zdajpaždaj bo pokukala izza vogala patrulja srpskih žandarjev, pa nas bo! Potem pa na klop in bo šiba novo mašo pečila, kakor v dobrih starih časih. Kako srečnega in zadovoljnega se počuti človek, ki se zaveda, da je državljan velike ameriške republike in ve, da mu že sama prisia zmagoslavni zvezdnati stavni, branični lizati copate kakšne ga veličanstva.

Cleveland je nekakšna Měka ameriških Slovencev. Kakor se v Parizu srečujejo vsi narodi sveta, tako se v Clevelandu shajajo Slovenci iz vseh krajev Amerike. Dobil sem tam božjepočnikov iz Pensylvanije, Michigana, Illinoisa, Kansasa, Colorado in celo iz pelinove Utah. Vsi pridejo po odpustke, kajpaki. — Se kaj-vega v Clevelandu? Yes, šentjan-

Kupite zadolžnice svobode in zmage.

ževeva smo pili. Pa nikar se ne ustrasiš, noben pes ni erkljen. Stvar je druga. Vsi vremenski preroki preročujejo s tako govorito, da se jim zobje majko, da pridriži dne 26. maja stršen prohibicijski tajfun, ki bo posušil Cleveland in vso državo Ohio. Niti štirideset dni odloga ne dobijo Ohiancei, kot ga je grešim. Niunivjanom dal tisti prerok, ki je pod bučo sedel. Seveda si marsikdo misli, da se bodo dobili modri, moderni egiptovski Jožefi in Francejški, ki se bodo pripravili za sedem šuhin let. Saj tudi najbolj bistrovini ibljajtarji ne prestudirajo vseh kotov egiptovske teme. Anyway, ženjanjeve je bil pa le dober in dovolj ga je bilo.

Prijazno je zdaj, ko so pirhi zreli, ko "zleta Vesna se v dobravi sneje, v tihem vetrju šefstijo veje", ko petelinji na gnojnicah pojede svoje najbolj izvajajoče fantovske, ko rožnate košulje evtečnih breskev gledajo preko vratnih ogenj takoj zvedavo in začuden, kot zro v svet oči petnajstletne deklice — lepo je zdaj, jutra do večera, dasi nisem niti takoj lepo, da bi živilgal veselja od malo zaljubljen — na, pa mi kali veselje pelinova kaplja! Pomislite, dva dni in tri noči sem bil v Clevelandu, pa me niso promovirali za dohtarja! Zvrhane peharje dohtarskih titelov imajo, polno konzularnih dekretov in imenovanje je za ogledalom na steni, pa so tako "stinži". Ali je to pravicev! In kako lepo bi se čitalo: dr. Gajžla! Tako se mi feržmaga, da bi kar na kratko končal ta recept, če ne bi bil preveč lehen. Pa naj bo. Vas še enkrat hudo lepo pozdravim — drugo pa tako veste.

Gajžla.

PRODA SE

80 akrov obsegajoči farma, izvrsna, dobra zemlja, je le tričetrt milje od sole, pol milje od siračne ter je poleg lepe ceste. Polovico je zaraščeno s trdim lesom, drugo polovico je lahko občititi.

Tako je plačati le \$500, ostalo se pa plača poznej na lahke obroke, tako, da se zadovolji kupca.

Za vse nadaljnja pojasnila se obrnite pismeno na naslov: Joseph Blenc, P. O. Box 108, Willard, Wis. (w/ky)

\$18,500,000.00
Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKE HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPTE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENT.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni.

Direktor tega odbora je gosp. J. F. Stepan, kateri je že na

28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prod

za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obve

nic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času še

let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, k

poteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izg

bili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markečne hi

počna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000

Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvi

markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepan, pred.

Em. Beranek, podpred.

Adolf J. Krass, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s počno hranilnico Združ.

1825 Blue Island Ave.,
vogal Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

Edina Slovenska Tvrđka

Zastave, regulije, začne, kape, pečale, in vse potrebiteljne za druž. in jed.

Določna vrsta. Cene nizke. Slovenske embleme pošljame zaston.

F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2104-48-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakov tudi v angleškem in nemškem jesiku. Naša posebnost je tiskovino za družtvu in trgovce. — — — — —

"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

F. K. Bauzon,
5920 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, OH.

Cenjenim rojakom širom Združenih držav, kot izučen in stari mojster v stroki rezinjega v brivnega orodja, da brusim britve, škarje, ter sploh vse kar reže v kosi. V zalogi imam nove britve, škarje, brivne stroje, (Safety Razors), ter sploh vso brivno pripravo.

Ker ne razpoložim cencov, naznanjam rojakom, da prodajam jamicne britve od \$2 naprej do \$10.

Pozor! Za lovec imam v zalogi puške, popravljam puške in samokrene. Pri naročilu na smetje pošljite priložitev vnosnega. Za natančnejše podatke se obrnite na zgornji označeni naslov: Se vam priporoča edini Slovenec v tem poslu.

BRIDGEVILLE TERRACE</h3